

ОКРУЖНО (ГРАДСКО) ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
VI РАЗРЕД

Шифра: _____

Поени

1.	Заокружи слова испред речи код којих је цртицом правилно означено растављање речи на крају реда: а) пово-љно б) ра-дост в) ха-ртија г) бор-ба									
2.	Заокружи слово испред правилно написане реченице: а) На предтакмичењу смо имали надпросечан резултат и освојили смо награду. б) На предтакмичењу смо имали натпросечан резултат и освојили смо награду. в) На претакмичењу смо имали надпросечан резултат и освојили смо награду. г) На претакмичењу смо имали натпросечан резултат и освојили смо награду.									
3.	Наведи које су гласовне промене извршене у речи РАШИРИТИ: _____ _____									
4.	Које су гласовне промене извршене у облику инструментала јединице ЧАСТ: а) једначење сугласника по звучности, сибиларизација б) јотованье, губљење сугласника в) јотованье, једначење сугласника по месту творбе г) палатализација, јотованье Заокружи слово испред тачног одговора.									
5.	Подвуци речи које немају слоготворно Р: трговац, вртлар, прстенчић, дремеж, превртљивац, завртањ, дружина									
6.	У следећој реченици подвуци све речи које имају исти корен: Саградили су кућицу поред наше, полако кућили свој кућерак и напокон се скућили, па сад уживају у топлој кућној атмосфери.									
7.	У наведеној реченици подвуци све придевске заменице: Наш разредни је рекао шта ћемо на овом часу радити: свако треба да напише састав о неком догађају из свог детињства.									
8.	Све показне заменице употребљене у наведеној реченици упиши у следећу табелу и одреди у ком су падежу употребљене: Поред ових лепих играчака, дечак се интересује само за онај плави камиончић, јер се креће толиком брзином да зачас пролети кроз читав стан.									
	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>ПОКАЗНА ЗАМЕНИЦА</th> <th>ПАДЕЖ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	ПОКАЗНА ЗАМЕНИЦА	ПАДЕЖ							
ПОКАЗНА ЗАМЕНИЦА	ПАДЕЖ									
9.	Заокружи слово испред правилно написане реченице: а) Нипочему се није разликовао од својих вршњака и у ни коме није гледао супарника. б) Ни по чему се није разликовао од својих вршњака и у никоме није гледао супарника. в) По ничему се није разликовао од својих вршњака и ни у коме није гледао супарника. г) Ни по чему се није разликовао од својих вршњака и ни у коме није гледао супарника.									
10.	Подвуци све глаголе који немају исти вокал у инфинитивној и презентској основи: отворити, пожелети, листати, кувати, заволети, облачити, издржати									

11.	<p>Заокружи слова испред реченица у којима су употребљена два неправна повратна глагола:</p> <p>а) Не смеј се и не ругај се бољем од себе. б) Модерно се очешљала, па се прави важна. в) Ако се спремаш на санкање, утопли се. г) Посвађали смо се због утакмице, зато се он љути на мене. д) Надам се да ћеш се потрудити да приредба успе.</p>													
12.	<p>У следећој табели свим глаголима употребљеним у наведеној реченици прецизно одреди глаголски вид (према трајању радње) и глаголски род (према предмету глаголске радње):</p> <p>Њих две се сретну једном месечно, а онда седну и сатима препричавају своје догодовштине.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ГЛАГОЛИ</th> <th>ГЛАГОЛСКИ ВИД</th> <th>ГЛАГОЛСКИ РОД</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	ГЛАГОЛИ	ГЛАГОЛСКИ ВИД	ГЛАГОЛСКИ РОД										
ГЛАГОЛИ	ГЛАГОЛСКИ ВИД	ГЛАГОЛСКИ РОД												
13.	<p>Напиши инфинитивне основе глагола МОЋИ, ПАСТИ и РЕЋИ:</p> <p>моћи – _____, пасти – _____, рећи – _____</p>													
14.	<p>Следећу реченицу допуни облицима 2. лица множине будућег времена (футура I) наведених глагола (НАИЋИ, ПРЕНОЋИТИ, ВИДЕТИ) – без додавања личне заменице:</p> <p>На путу према селу _____ на дедову кућу, _____ наићи (2. л. јд. – футур I) _____ преноћи́ти (2. л. јд. – футур I) у њој, а ујутру, после два сата хода, _____ обронке Златибора. _____ видети (2. л. јд. – футур I)</p>													
15.	<p>У наведеној реченици подвуци све сложене глаголске облике:</p> <p>Тог јутра сви су се били успавали, само је Јасна, желећи да прва одабере стазу за санкање, поранила, као да ће штогод значајно пропустити.</p>													
16.	<p>Напиши (а) колико независних реченица има у наведеној сложеној и (б) који је глаголски облик употребљен у зависној реченици:</p> <p>Ако будеш могао, после часова брзо спакуј књиге, јави се кући, па пођи с нама на пливање у оближњи спортски центар.</p> <p>а) број независних реченица у наведеној сложеној реченици: _____, б) у зависној реченици употребљен је глаголски облик: _____.</p>													
17.	<p>Следећу реченицу допуни облицима аориста 1. лица јединине глагола ДОЋИ, ВИДЕТИ и ПОБЕДИТИ:</p> <p>Кажу да је Јулије Цезар, после једне брзе победе, Сенату послао овакву поруку:</p> <p>”_____ , _____ , _____” _____ доћи (аорист – 1. л. јд.) _____ видети (аорист – 1. л. јд.) _____ победити (аорист – 1. л. јд.)</p>													
18.	<p>Следећу реченицу допуните облицима потенцијала глагола ПОЖУРИТИ (2. лица множине) и УСПЕТИ (1. лица множине), и то без додавања личних заменица:</p> <p>Ако _____, сви _____ да пре _____ пожурити (потенцијал – 2. л. мн.) _____ успети (потенцијал – 1. л. мн.) почетка представе заузмемо добра места.</p>													
19.	<p>Следећа реченица је у управном говору. Препиши је исправно писаним словима и додај све знаке интерпункције:</p> <p>НИЈЕ МОРАО ДА СВОЈИМ СЕСТРАМА КАЖЕ ДА НЕВОЛИМ КАРФИОЛ ЖАЛИЈО СЕ НЕНАД ПА САД МЕ И ОНЕ И ЊИОВЕ КОМШИЈЕ ЗАДИРКУЈУ</p> <p>_____</p> <p>_____</p>													
20.	<p>У следећој реченици подвуци све речи употребљене у функцији правог објекта:</p> <p>Те дворце сам већ видео у младости, или у сну, али младост и сан пролазе, а живот остаје, подмлађује се и рађа нове снове и варке.</p>													

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2012/2013. година
ОКРУЖНО (ГРАДСКО) ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
VI РАЗРЕД
РЕШЕЊА:

1. б), г)
2. б)
3. једначење сугласника по звучности, једначење сугласника по месту творбе, губљење сугласника (редослед није битан)
4. в)
5. дремеж, дружина
6. Саградили су кућицу поред наше, полако кућили свој кућерак и напоскон (се) скућили, па сад уживају у топлој кућној атмосфери.
7. Наш разредни је рекао шта ћемо на овом часу радити: свако треба да напише састав о неком догађају из свог детињства.
8. Поред ових лепих играчака, дечак се интересује само за онај плави камиончић, јер се креће толиком брзином да зачас пролети кроз читав стан.

ПОКАЗНА ЗАМЕНИЦА	ПАДЕЖ
ових	генитив (мн.)
онај	акузатив (јд.)
толиком	инструментал (јд.)

9. г)
10. пожелети, завољети, издржати

11. а), д)

12.

ГЛАГОЛИ	ГЛАГОЛСКИ ВИД	ГЛАГОЛСКИ РОД
се сретну (срести се)	свршени / перфективни	узајамно-повратни
седну (сести)	свршени / перфективни	непрелазни
препричавају (препричавати)	несвршени / имперфективни (учестали)	прелазни

13. мог-, пад-, рек-
14. На путу према селу наићи ћете на дедову кућу, преноћићете у њој, а ујутру, после два сата хода, видећете обронке Златибора.
15. Тог јутра сви су се били успавали, само је Јасна, желећи да прва одабере стазу за санкање, поранила, као да ће штогод значајно пропустити.
16. а) 3 (три), б) футур II
17. Кажу да је Јулије Цезар, после једне брзе победе, Сенату послао овакву поруку: „Дођох, видех, победих”.
18. Ако бисте пожурили, сви бисмо успели да пре почетка представе заузмемо добра места.
19. „Није морао да својим сестрама каже да не волим карфиол”, жалио се Ненад, „па сад ме и оне и њихове комшије задиркују”.
– Није морао да својим сестрама каже да не волим карфиол, жалио се Ненад, па сад ме и оне и њихове комшије задиркују.
20. Те дворце сам већ видео у младости, или у сну, али младост и сан пролазе, а живот остаје, подмлађује се и рађа нове снове и варке.